

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ МОРСКИМ
ДОБРОМ ЦРНЕ ГОРЕ

Број 0401-315/4

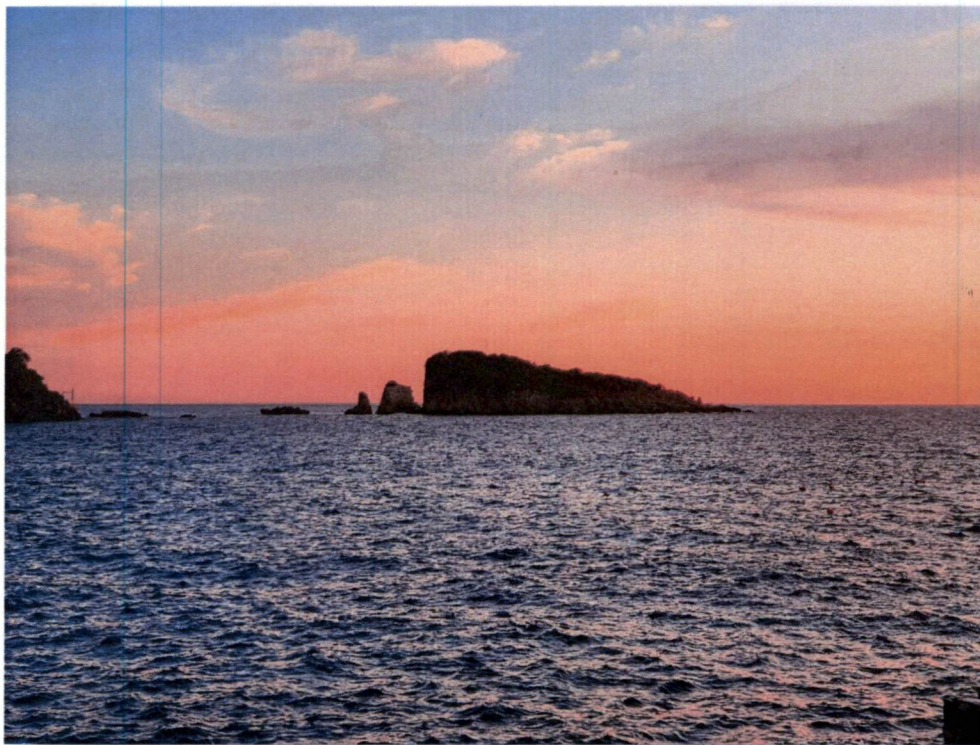
Будва, 26.02. 2024. год.

Park prirode Stari Ulcinj – Godišnji program upravljanja za 2024. godinu

Park prirode STARI ULCINJ

Godišnji program upravljanja za 2024. godinu

Budva, novembar 2023. godine

Park prirode Stari Ulcinj – Godišnji program upravljanja za 2024. godinu

Sadržaj:

1. UVOD	1
1.1. Osnove Godišnjeg programa upravljanja za Park prirode Stari Ulcinj za 2024. godinu	1
1.2. Upravljač zaštićenim područjem Park prirode Stari Ulcinj	2
2. PLANIRANE AKTIVNOSTI	10
2.1. Ciljevi i aktivnosti upravljanja zaštićenim područjem.....	10
2.2. Prikaz aktivnosti istraživanja i monitoringa	18
2.3. Razvojni projekti.....	19
3. SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE GODIŠNJEG PROGRAMA UPRAVLJANJA 22	
3.1. Finansiranje Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore	22
3.2. Procjena finansijskih sredstava za sprovođenje godišnjeg programa upravljanja	23
4. SMJERNICE ZA SPROVOĐENJE PLANIRANIH AKTIVNOSTI	28
4.1. Način sprovođenja planiranih aktivnosti, mjera zaštite, očuvanja, upravljanja, unaprjeđivanja i korišćenja zaštićenog područja	28
5. LITERATURA	32

Park prirode Stari Ulcinj – Godišnji program upravljanja za 2024. godinu

NOSILAC IZRADE GODIŠNJEG PROGRAMA UPRAVLJANJA

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore

Ulica Popa Jola Zeca bb

85310 Budva, Crna Gora

www.morskodobro.me

PRIPREMIO RADNI TIM JAVNOG PREDUZEĆA ZA UPRAVLJANJE MORSKIM DOBROM CRNE GORE:

Obradivači godišnjeg programa upravljanja zaštićenim područjem

Ime i prezime	Radno mjesto ili funkcija	Organizaciona jedinica upravljača ili drugi subjekt
Marija Bajković	Saradnik za zaštitu prirode i životne sredine	Služba za zaštitu i održivi razvoj morskog dobra
Dijana Došljak	Rukovodilac službe	Služba za zaštitu i održivi razvoj morskog dobra
Nemanja Malovrazić	Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine	Služba za zaštitu i održivi razvoj morskog dobra
Milica Marković	Šef knjigovodstva	Ekonomsko-finansijska služba

Autori fotografija:

Arhiva Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore

Napomena:

Godišnji program upravljanja Parka prirode „Stari Ulcinj“ izrađen je uz podršku GEF projekta „Promovisanje upravljanja zaštićenim područjima kroz integrisanu zaštitu morskih i priobalnih ekosistema u obalnom području Crne Gore”.

Park prirode Stari Ulcinj – Godišnji program upravljanja za 2024. godinu

SKRAĆENICA	ZNAČENJE	NTO	Nacionalna turistička organizacija
AZZŽS	Agencija za zaštitu životne sredine	NVO	Nevladine organizacije
DZR	Direktorat za ribarstvo	OPBR	Opština Bar
DZP	Direkcija za puteve	OPUL	Opština Ulcinj
IBM	Institut za biologiju mora	P	Preduzetnici
ISP	Inspekcija sigurnosti plovidbe	PF	Profesionalni fotograf
JLS	Jedinice lokalne samouprave	PU	Plan upravljanja
JPMDCG	Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore	R	Ribari
JUOŠ	Javne ustanove Osnovne škole	RI	Ribarska inspekcija
JUSŠ	Javne ustanove Srednje škole	RK	Ronilački klubovi
K	Konsultant	ZP	Zaštićeno područje
KP	Komunalna preduzeća	TO	Turističke organizacije
KPBR	Komunalno preduzeće Bar	TOBR	Turistička organizacija Bar
KPUL	Komunalno preduzeće Ulcinj	TOUL	Turistička organizacija Ulcinj
LK	Lučka kapetanija	UCG	Univerzitet Crne Gore
LS	Lokalno stanovništvo	UIP	Uprava za inspeksijske poslove
MPNI	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija	UP	Uprava policije
MTEORRS	Ministarstvo turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera	UPSUL	Uprava pomorske sigurnosti i upravljanja lukama
MIN	Ministarstva	UZZKD	Uprava za zaštitu kulturnih dobara
MF	Međunarodni fondovi	VCG	Volonteri Crne Gore
MPŠV	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	VI	Vjerske institucije
NMP	Nacionalni i međunarodni preduzetnici	ZK	Zakupci kupališta
		ZHSCG	Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju Crne Gore

REČNIK POJMOVA:

Aktivnosti upravljanja su poslovi ili zadaci koje je potrebno sprovesti u svrhu ostvarenja ciljeva upravljanja.

Ciljevi upravljanja daju jasan opis stanja koje se želi postići, kroz duži period, a minimalno za vrijeme trajanja plana upravljanja. Ciljevi upravljanja dijele se na dugoročne i specifične.

Park prirode Stari Ulcinj – Godišnji program upravljanja za 2024. godinu

Indikatori su podaci i informacije kojima se prati ostvarenje specifičnih ciljeva upravljanja i/ili sprovođenje aktivnosti plana čime doprinose praćenju efikasnosti upravljanja. Indikatori ukazuju na potrebu za promjenom smjera, odnosno prilagođavanju upravljanja.

1. UVOD

1.1. Osnove Godišnjeg programa upravljanja za Park prirode “Stari Ulcinj” za 2024. godinu

Zakonodavni okvir

Park prirode „Stari Ulcinj“, koji obuhvata morski akvatorijum sa pripadajućom obalom u dijelu opštine Bar i opštine Ulcinj, nalazi se pod zaštitom u skladu sa Odlukom Vlade Crne Gore, koja je donijeta 29. decembra 2021. godine¹. Odluka o proglašavanju zaštićenog područja Parka prirode „Stari Ulcinj“ (u daljem tekstu: Odluka) je donijeta u skladu sa odredbama iz člana 34 stav 5 Zakona o zaštiti prirode (u daljem tekstu: ZZZP) (*Sl. list CG*, broj 54/16 i 18/19) i objavljena u *Sl. listu CG*, br. 063/21, 14. 06. 2021. godine. U njoj su pored predmeta/cilja zaštite i kategorije zaštićenog područja, definisane i granice i zone zaštite, principi i mjere zaštite i održivog razvoja, određen je upravljač zaštićenog područja – Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore (JPMDCG), kao i njegove obaveze vezane za izradu i sprovođenje plana upravljanja, godišnjih programa upravljanja, kao i ostalih neophodnih akata. Prema tome, Odluka o proglašavanju zaštićenog područja Parka prirode „Stari Ulcinj“ se temelji na navedenim zakonskim propisima, a podrazumijeva i dodjeljivanje adekvatnog nivoa zaštite i upravljanja. Svrha zaštite ovog prostora je očuvanje prirodnog pejzaža i ekosistema, te njihovog biodiverziteta, ali i očuvanje vrijednosti i atraktivnosti ovog prostora za sprovođenje naučnih istraživanja, uz edukativnu funkciju.

Studijom zaštite Parka prirode „Stari Ulcinj“, koja je urađena 2021. godine, a potom i Odlukom utvrđeno je da ovaj Park prirode predstavlja integrisano obalno i morsko zaštićeno područje koje je svrstano u IV kategoriju zaštićenih područja (član 30, stav 5) u koju spadaju područja u kojima su zaštićene divlje vrste biljaka i životinja i njihova staništa u kojima se upravlja radi njihove zaštite. Nakon Studije i Odluke, izrađen je i Plan upravljanja zaštićenim područjem Parkom prirode „Stari Ulcinj“, koji sadrži detaljne smjernice za petogodišnje upravljanje i aktivnosti na ovom području. S tim u vezi, JPMDCG kao upravljač Parka prirode „Stari Ulcinj“, po ZZZP je dužan da donosi Godišnje programe upravljanja za svaku godinu realizacije Plana te nakon isteka godišnjeg perioda, podnosi resornom Ministarstvu Izvještaj o izvršenim aktivnostima. Konkretno, ovaj Godišnji program upravljanja zaštićenim područjem Parkom prirode „Stari Ulcinj“, odnosi se na drugu godinu realizacije Plana upravljanja (G2) i obuhvata period 2024.godine. Isti sadrži jasno definisane aktivnosti i plan njihove realizacije obuhvatajući informacije o važećoj zakonskoj regulativi, kapacitetima i imenovanim licima iz JPMDCG za realizaciju Plana upravljanja i Godišnjeg programa, ciljeve zaštite i upravljanja, skup aktivnosti čija je realizacija planirana za G2, kao i prateće finansijske aspekte/pokazatelje ovih aktivnosti.

U tabeli u nastavku su dati planski dokumenti i opšti pravni akti na koje se oslanja Plan upravljanja, kao i Godišnji program upravljanja za 2024. godinu.

¹ Odluka o proglašavanju zaštićenog područja Parka prirode Stari Ulcinj (*Sl. list Crne Gore*, br. 015/22 od 11. 02. 2022.)

Tabela 1. Opšti i planski akti na osnovu kojih je urađen Godišnji program upravljanja

Naziv dokumenta	Usklađenost	Referenca	Planirana godina revizije/izrade novog dokumenta	Napomena
Odluka o proglašavanju zaštićenog područja Parka prirode „Stari Ulcinj” (“ <i>Sl. list Crne Gore</i> ”, br. 015/22)	Da	godina donošenja 2022.; (“ <i>Sl. list Crne Gore</i> ”, br. 015/22)	/	
Zakon o zaštiti prirode (“ <i>Sl. list Crne Gore</i> ”, br. 54/16 i 18/19)	Da	godina donošenja 2016. i 2019.; (“ <i>Sl. list Crne Gore</i> ”, br. 54/16 i 18/19)	/	
Zakon o morskome dobru (“ <i>Sl. list Crne Gore</i> ”, br. 51/08, 21/09, 73/10 i 40/11)	/	godina donošenja 2011.; (“ <i>Sl. list Crne Gore</i> ”, br. 51/08, 21/09, 73/10 i 40/11)	/	
Studija zaštite za zaštićeno područje „Stari Ulcinj” – predlog	Da	godina donošenja 2021.;	/	
Plan upravljanja Park prirode „Stari Ulcinj” (2023-2027)	Da	godina donošenja 2023.;; www.morskodobro.me	/	
Prostorni plan posebne namjene za obalno područje Crne Gore (“ <i>Sl. list Crne Gore</i> ”, br. 56/18)	/	godina donošenja 2018.; (“ <i>Sl. list Crne Gore</i> ”, br. 56/18);	/	
Odluka o unutrašnjem redu i službi zaštite za Park prirode „Stari Ulcinj”	Da	godina donošenja 2022.;	/	

1.2. Upravljač zaštićenim područjem Park prirode „Stari Ulcinj“

Obaveze, djelatnosti i kapaciteti Upravljača – JPMDCG

Godišnji program upravljanja za Park prirode „Stari Ulcinj” za 2024.godinu, proizilazi iz Plana upravljanja Parkom prirode „Stari Ulcinj” za period 2023.-2027. godine. Obaveza je Upravljača – JPMDCG, da shodno odredbama iz člana 8 Odluke o proglašavanju, te odredbi iz člana 58 ZZP (*Sl. list CG*, br. 54/16 i 18/19) izradi i donese Godišnji program upravljanja. Po navedenim propisima, Godišnji program upravljanja za 2024. godinu predstavlja planski dokument sa utvrđenim mjerama i aktivnostima zaštite i očuvanja zaštićenog prirodnog dobra. Ovaj program obuhvata godišnje mjere čime se obezbjeđuje kontinuitet planskog upravljanja za svaku godinu i korišćenje prirodnog zaštićenog dobra za ekološke, ekonomske i socijalne namjene. Ovim programom su jasno predstavljeni ciljevi, aktivnosti, smjernice i indikatori praćenja uspješnosti upravljanja predmetnim područjem.

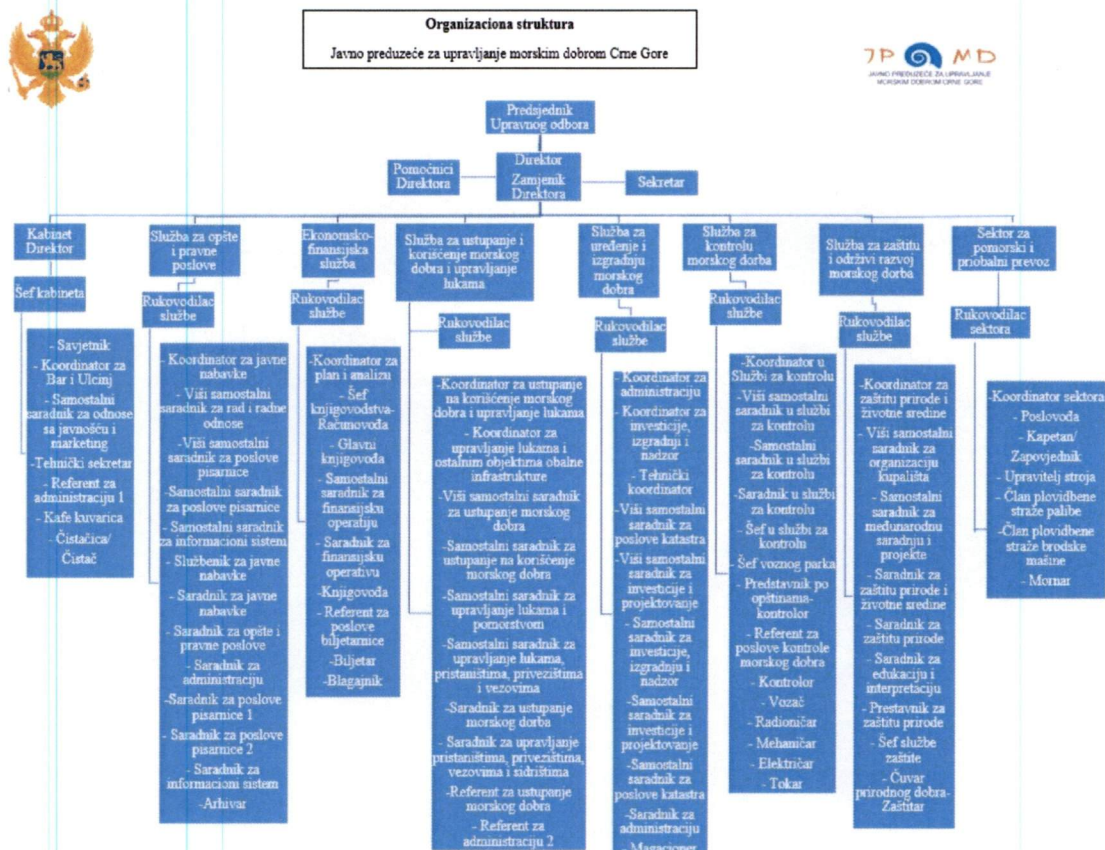
Zahtjevima člana 56 ZZP (*Sl. list CG*, br. 54/16 i 18/19), propisane su dužnosti i obaveze Upravljača zaštićenim područjem, te da donese Godišnji program upravljanja zaštićenim područjem i Akt o unutrašnjem redu, kao i da obezbijedi sredstva za Službu zaštite prema Godišnjem finansijskom planu zaštite i razvoja imenovanog područja. Upravljač treba da obezbijedi održivo korištenje zaštićenog područja, redovno praćenje stanja, sa obavezom dostavljanja podataka monitoringa nadležnim organima uprave. Shodno navedenom, Upravljač zaštićenog područja sačinjava Godišnji izvještaj o stanju prirode i životne sredine na zaštićenom području u skladu sa odredbama koje prate godišnje izvještavanje o sprovođenju plana monitoringa. Ovaj Izvještaj mora sadržati podatke o rezultatima praćenja stanja vrsta i staništa, prijedlog mjera za očuvanje koje treba preduzeti za održavanje ili ponovno uspostavljanje povoljnog statusa za sve vrste koje su bile predmet monitoringa.

Očuvanje, unapređenje i održivo korištenje prirodnih resursa Parka prirode „Stari Ulcinj” sprovodi se prema Godišnjem programu upravljanja koji je u skladu sa strukturnim elementima propisanim u Zakonu o zaštiti prirode i Odluci o proglašavanju. Shodno navedenim zakonskim propisima, JPMDCG će koristiti sve raspoložive kapacitete i resurse kako bi se omogućilo kontinuirano praćenje stanja, te zaštita Parka prirode „Stari Ulcinj”, uz pružanje neophodne stručne pomoći organima uprave i resornom Ministarstvu u održavanju biodiverziteta i upravljanja prirodnim specifičnostima ovog područja.

Posebno je važno istaći da su nadležnosti i djelatnosti u zoni morskog dobra raspodijeljene na nekoliko uključenih državnih institucija. U cilju što boljeg upravljanja ovim prostorom, Skupština Crne Gore je donijela Prostorni plan posebne namjene za obalno područje 2018. godine ("Sl. List CG", br. 56/18). Ukoliko je dozvoljeno korištenje morskog dobra, naknada za njegovo korišćenje je prihod JPMDCG i koristi se za zaštitu, uređenje, unapređenje morskog dobra, kao i za izgradnju infrastrukturnih objekata. Takođe, JPMDCG, prema Statutu ima određene djelatnosti kao što su zaštita, uređivanje i unapređenje morskog dobra; upravljanje morskim dobrom; zaključivanje ugovora o korišćenju morskog dobra; izgradnja i održavanje infrastrukturnih objekata za potrebe morskog dobra; ugostiteljstvo i turizam; trgovina; uređenje plaža i obale mora; korišćenje djelova morskog dobra.

U obavljanju svojih djelatnosti Javno preduzeće za upravljanja morskim dobrom Crne Gore, raspolaže sa nekoliko službi čija je funkcija sprovođenje definisane misije, zadataka i ciljeva. Pri tome, obim djelovanja ovih službi, kao i odgovornosti svih pojedinačnih zaposlenih su definisane važećim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, donesenim na osnovu odredbi iz članova 21 i 43 Statuta Javnog preduzeća za upravljanja morskim dobrom Crne Gore. Organizaciona struktura Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom data je na Grafikonu 1.1. Za obavljanje dijela poslova iz djelatnosti Javnog preduzeća, izvan sjedišta, organizovana su predstavništva i to za opštine: Herceg Novi, Tivat, Kotor, Bar i Ulcinj, kao i kancelarije u Petrovcu i Jazu.

Park prirode Stari Ulcinj – Godišnji program upravljanja za 2024. godinu

Grafikon 1.1.: Organizaciona struktura Javnog preduzeća za upravljanja morskim dobrom Crne Gore
(Izvor: Autor prilagodio shodno Sistemizaciji)

Vezano za izradu ovog Godišnjeg programa upravljanja zaštićenim područjem Parka prirode „Stari Ulcinj”, u tabelama 1.2 i 1.3 je dat spisak članova Upravnog odbora preduzeća kao i zaposlenih, koji su zaduženi za izradu i sprovođenje Planovima upravljanja, kao i konkretnih aktivnosti predviđenih Godišnjim Programima upravljanja, dok su u tabeli 1.4 definisane potrebe za zapošljavanjem novih lica.

Tabela 1.2 Članovi Upravnog odbora preduzeća

Ime i prezime	Funkcija	Organizaciona jedinica
Blažo Rađenović	Predsjednik	Upravni odbor
Željko Bjelica	Član	Upravni odbor
Milijana Milojević	Članica	Upravni odbor
Anđela Labović	Članica	Upravni odbor
Dejan Božović	Član	Upravni odbor
Maša Vukić	Članica	Upravni odbor
Srđan Radić	Član	Upravni odbor

Tabela 1.3. Predviđena radna mjesta i zaposleni kojima je u opisu posla izrada i sprovođenje Planova upravljanja i Godišnjih programa upravljanja

Naziv radnog mjesta	Br. Predviđenih radnih mjesta	Obrazovni profil	Vrsta radnog angažovanja	Napomena
Kabinet direktora				
Direktor	1	VI ili VII nivo kvalifikacija	Puno radno vrijeme	
Pomoćnici direktora	2	VI ili VII nivo kvalifikacija	Puno radno vrijeme	
Samostalni saradnik za odnose sa javnošću	1	VI ili VII nivo kvalifikacija, sektor društvenih nauka	Puno radno vrijeme; Angažman na neodređeno vrijeme	
Služba za opšte i pravne poslove				
Rukovodilac službe	1	VI ili VII nivo kvalifikacija, sektor prava, diplomirani pravnik	Puno radno vrijeme; Angažman na neodređeno vrijeme	
Službenik za javne nabavke	1	VI ili VII nivo kvalifikacija	Puno radno vrijeme	
Ekonomsko – finansijska služba				
Rukovodilac službe	1	VI ili VII nivo kvalifikacija, sektor ekonomije, diplomirani ekonomista ili sektor društvenih nauka	Puno radno vrijeme; Angažman na neodređeno vrijeme	
Koordinator za plan i analizu	1	VI ili VII nivo kvalifikacija, sektor društvenih nauka	Puno radno vrijeme; Angažman na neodređeno vrijeme	
Služba za ustupanje na korišćenje morskog dobra i upravljanje lukama				
Koordinator za ustupanje na korišćenje morskog dobra i upravljanja lukama	1	VI ili VII nivo kvalifikacija, sektor prava, diplomirani pravnik	Puno radno vrijeme	
Koordinator za upravljanje lukama i ostalim objektima obalne infrastrukture	1	VI ili VII nivo kvalifikacija, sektor prava, diplomirani pravnik	Puno radno vrijeme	
Služba za uređenje i izgradnju morskog dobra				
Koordinator za administraciju	1	VI ili VII nivo kvalifikacija, sektor društvenih nauka	Puno radno vrijeme	
Koordinator za investicije, izgradnju i nadzor	1	VI ili VII nivo kvalifikacija, sektor građevinarstva	Puno radno vrijeme	
Služba za kontrolu morskog dobra				
Koordinator u službi za kontrolu	1	VI ili VII nivo kvalifikacija	Puno radno vrijeme; Angažman na neodređeno vrijeme	
Viši samostalni saradnik za kontrolu	1	VI ili VII nivo kvalifikacija	Puno radno vrijeme; Angažman na neodređeno vrijeme	
Samostalni saradnik u službi za kontrolu	1	VI ili VII nivo kvalifikacija	Puno radno vrijeme	
Služba za zaštitu i održivi razvoj morskog dobra – Služba se bavi pitanjima zaštite prirode i životne sredine, kako u stručnom smislu tako i kroz zaštitu na terenu				

Park prirode Stari Ulcinj – Godišnji program upravljanja za 2024. godinu

Rukovodilac službe	1	VI ili VII nivo kvalifikacija	Puno radno vrijeme; Angažman na neodređeno vrijeme	
Koordinator za zaštitu prirode i životne sredine	1	VI ili VII nivo kvalifikacija, sektor prirodnih nauka	Puno radno vrijeme; Angažman na neodređeno vrijeme	
Viši samostalni saradnik za organizaciju kupališta	1	VI ili VII nivo kvalifikacija, sektor pomorstva	Puno radno vrijeme; Angažman na neodređeno vrijeme	
Samostalni saradnik za međunarodnu saradnju i projekte	2	VI ili VII nivo kvalifikacija, prirodne i društvene nauke	Puno radno vrijeme; Angažman na neodređeno vrijeme	Trenutno angažovana 1 osoba
Saradnik za zaštitu prirode i životne sredine	1	VI ili VII nivo kvalifikacija, sektor prirodnih nauka	Puno radno vrijeme; Angažman na neodređeno vrijeme	
Saradnik za zaštitu prirode	1	VI ili VII nivo kvalifikacija, sektor prirodnih nauka	Puno radno vrijeme; Angažman na neodređeno vrijeme	
Saradnik za edukaciju i interpretaciju	1	V ili VI nivo kvalifikacija, sektor turizma	Puno radno vrijeme	Upraznjeno rad. mjesto
Predstavnik za zaštitu prirode	1	VI ili VII nivo kvalifikacija	Puno radno vrijeme; Angažman na neodređeno vrijeme	
Šef službe zaštite	1	VI ili VII nivo kvalifikacija, prirodne i društvene nauke	Puno radno vrijeme	Upraznjeno rad. mjesto
Zaštitar	8	IV nivo kvalifikacija	Puno radno vrijeme; Angažman na određeno vrijeme	Trenutno angažovane 2 osobe

Služba za zaštitu i održivi razvoj morskog dobra obavlja poslove iz organizacije i opremanja kupališta, zaštite životne sredine; prati kvalitet morske vode za kupanje; vodi baze podataka iz oblasti koje se tiču zaštite prirode i životne sredine; upravlja zaštićenim područjima i stara se o njihovoj fizičkoj zaštiti, unaprijeđenju i promociji; utvrđuje pravila za sprovođenje propisanog režima zaštite; saraduje sa resorno nadležnim ministarstvom; učestvuje u postupcima procjene uticaja na životnu sredinu za projekte trećih lica koji se realizuju u zoni morskog dobra; koordinira međunarodnu saradnju iz oblasti integralnog upravljanja obalnim područjem i održivog razvoja; priprema i realizuje međunarodne projekte; obavlja poslove „focal point-a“ za saradnju sa PAP/RAC centrom UNEP/MAP-a; saraduje sa NVO u realizaciji Programa „Plava zastavica“ i ekoloških akcija; obavlja i druge administrativno-tehničke poslove.

Tabela 1.4. Potrebe za zapošljavanjem novih lica

Naziv radnog mjesta	Br. Radnih mjesta	Organizaciona jedinica/ služba	Obrazovni profil	Vrsta radnog angažovanja	Napomena
Saradnik za edukaciju i interpretaciju	1	Služba za zaštitu i održivi razvoj	V i VI nivo kvalifikacija, sektor turizma		
Šef Službe zaštite	1	Služba za zaštitu i održivi razvoj	VI i VII nivo kvalifikacija, prirodne i društvene nauke		
Zaštitar	6	Služba za zaštitu i održivi razvoj	IV nivo kvalifikacija		

Park prirode Stari Ulcinj – Godišnji program upravljanja za 2024. godinu

U pravcu postizanja planiranih ciljeva upravljanja i obezbjeđivanja izvršenja planiranih aktivnosti, u tabelama 1.5 i 1.6 data je specifikacija svih raspoloživih materijalnih i tehničkih resursa JPMDCG u vidu nekretnina i pokretne imovine.

Tabela 1.5. Materijalno – tehnički resursi – nekretnine

Naziv	Površina	Svrha	Vlasništvo	Napomena
Građevinski objekti - administrativna zgrada	685 m ²	Poslovna zgrada	JPMD	/
Kiosk 4000x2400mmmm sa tendom (11/2010)	10 m ²	Investiciona nekretnina	JPMD	/
Kiosk 4000x2400mmmm sa tendom (11/2010)	10 m ²	Investiciona nekretnina	JPMD	/
Kafe - 1(na Žukotrljici -bar) 3/2014	36 m ²	Investiciona nekretnina	JPMD	/
Kafe - 1(na Žukotrljici -ba) 3/2014	36 m ²	Investiciona nekretnina	JPMD	/
Restoran – 2 (na Žukotrljici -bar)3/2014	90 m ²	Investiciona nekretnina	JPMD	/
Građevinski objekti - portirnica	15 m ²	dio poslovne zgrade	JPMD	/
Montažni objekat u posebnom rezervatu prirode „Tivatska solila“	99,90 m ²	Info punkt na Solilima	JPMD	/

Tabela 1.6. Materijalno – tehnički resursi – pokretna imovina

Naziv	Broj Kol.	Svrha	Vlasništvo	Napomena
Čiviluk	27	namještaj	JPMD	/
Kas	1	kanc. oprema	JPMD	/
Umjetnička slika	171	ostalo	JPMD	/
Vitrina manja otvor. sa policama	1	namještaj	JPMD	/
Ormarić sa ladicama	1	namještaj	JPMD	/
Grb Crne Gore	2	ostalo	JPMD	/
Drvena vješalica	1	namještaj	JPMD	/
Stolica	38	namještaj	JPMD	/
Ormar zatvor.	51	namještaj	JPMD	/
Radni sto	84	namještaj	JPMD	/
Kaseta	9	namještaj	JPMD	/
Kožna fotelja	45	namještaj	JPMD	/
Pokretna kasetna	16	namještaj	JPMD	/
Komoda	9	namještaj	JPMD	/

Park prirode Stari Ulcinj – Godišnji program upravljanja za 2024. godinu

Klub sto	12	namještaj	JPMD	/
Konferencijski sto	3	namještaj	JPMD	/
Polica	3	namještaj	JPMD	/
Kuhinja komplet - ugradna	2	namještaj	JPMD	/
Frižider	5	namještaj	JPMD	/
Trpezarijska stolica	7	namještaj	JPMD	/
Arhitektonski sto	4	namještaj	JPMD	/
Kopir komoda	1	namještaj	JPMD	/
Polukružni pult	1	namještaj	JPMD	/
Bilbord reklama	1	ostalo	JPMD	/
Rampa	1	ostalo	JPMD	/
Automobil	9	vozilo	JPMD	/
Daktilo sto	1	namještaj	JPMD	/
Konf. stolica	2	namještaj	JPMD	/
UPS	38	računarska oprema	JPMD	/
Muzička linija	2	ostalo	JPMD	/
Kanc. Telefon	55	kancelarijska oprema	JPMD	/
Rač. Maš.	1	kancelarijska oprema	JPMD	/
Motor	4	motor	JPMD	/
Dod. Opr. Motoru	2	motor	JPMD	/
Televizor	3	ostalo	JPMD	/
DVD	1	ostalo	JPMD	/
Klima	22			
Plakar	4			
Trosjed	1	namještaj	JPMD	/
GPS	2	ostalo	JPMD	/
Printer	8	računarska oprema	JPMD	/
Softwar	13	računarska oprema	JPMD	/
Licence	1	računarska oprema	JPMD	/
Laserski	3	ostalo	JPMD	/
Lan switch d-link	1	računarska oprema	JPMD	/
Server	4	računarska oprema	JPMD	/
Radna fotelja	17	namještaj	JPMD	/
Eksterni hard disk	7	računarska oprema	JPMD	/
Fax	1			
Lap top	31	računarska oprema	JPMD	/

Park prirode Stari Ulcinj – Godišnji program upravljanja za 2024. godinu

Hp switch	1	računarska oprema	JPMD	/
Računar	84	računarska oprema	JPMD	/
Monitor	66	računarska oprema	JPMD	/
Aparat za vodu	3	ostalo	JPMD	/
Radijator	1	ostalo	JPMD	/
Foto aparat	4	ostalo	JPMD	/
Video nadzor i protivalarmni sistem	4	video nadzor	JPMD	/
Dvogled	10	ostalo	JPMD	/
Mobilni telefon	12	ostalo	JPMD	/
Aparat za koričenje	1	kancelarijska oprema	JPMD	/
Skener	2	računarska oprema	JPMD	/
Tablet	5	ostalo	JPMD	/
Aparat za kafu	3	ostalo	JPMD	/
Kancelarijska stolica	33	namještaj	JPMD	/
Kancelarijski fiokar	5	namještaj	JPMD	/
Motorni čamac	1	plovilo	JPMD	/
Kompresor	1	ostalo	JPMD	/
Električna dizalica za čamce	1	ostalo	JPMD	/
Dizalica za invalide	1	ostalo	JPMD	/
Usisivač	2	ostalo	JPMD	/
Mrežni uređaj	4	ostalo	JPMD	/
Pametna klupa	3	ostalo	JPMD	/
Sef za čuvanje dokumentacije	1	kancelarijska oprema	JPMD	/
Arhivski plakari	5	namještaj	JPMD	/
Reklamni pano	3	ostalo	JPMD	/
Router	2	računarska oprema	JPMD	/
Pult sa staklenim paravanom	1	ostalo	JPMD	/
Klupa za vanjsku upotrebu	1	namještaj	JPMD	/
Klizna vrata sa ključaonicom	1	ostalo	JPMD	/
Instalacije svjetala na pokretnim blokovima	1	ostalo	JPMD	/
Ledomat	1	ostalo	JPMD	/
Fortigate	1	računarska oprema	JPMD	/
Usg unifi security gateway	1	računarska oprema	JPMD	/
Cyber power	1	računarska oprema	JPMD	/
Paročistač	1	ostalo	JPMD	/

Park prirode Stari Ulcinj – Godišnji program upravljanja za 2024. godinu

Projektor	1	računarska oprema	JPMD	/
ePath mobilna aplikacija	1	ostalo	JPMD	/
Info tabla	4	ostalo	JPMD	/
Teleskop	11	ostalo	JPMD	/
Digitalna kamera	1	ostalo	JPMD	/
Set vr tehnologije	1	računarska oprema	JPMD	/
Kamera za snimanje gnijezda	1	ostalo	JPMD	/
Brojač posjetilaca	1	ostalo	JPMD	/
Meteorološka stanica	1	ostalo	JPMD	/
Set audio ozvučenja	1	ostalo	JPMD	/
Rack orman za zidnu montažu	1	namještaj	JPMD	/
Rampa	1	ostalo	JPMD	/

2. PLANIRANE AKTIVNOSTI

2.1. Ciljevi i aktivnosti upravljanja zaštićenim područjem

Za postavljanje ciljeva i aktivnosti za upravljanje zaštićenim područjem, prethodno je definisana vizija razvoja Parka.

Mistična ljepota Parka prirode Stari Ulcinj na morskim vratima Crne Gore čuva viševjekovne vrijednosti koje čovjek koristi na održivi način.

Prateći definisanu viziju, te smjernice date u Planu upravljanja, ovaj Godišnji program upravljanja shodno raspodjeli aktivnosti na tri tematske oblasti sa odgovarajućim dugoročnim i specifičnim ciljevima, sadrži spisak konkretnih aktivnosti za njihovu realizaciju. Ove tematske oblasti su: prirodne vrijednosti, edukacija i posjećivanje te kapaciteti upravljača i saradnje.

Dugoročni cilj prve tematske oblasti „**Prirodne vrijednosti**” je očuvano evidentirano stanje populacija vrsta i staništa značajnih za zaštitu, te predionih karakteristika parka prirode. U okviru ove tematske oblasti definisani su sljedeći specifični ciljevi:

- **AA.** Očuvano povoljno stanje morskih staništa i vrsta u odnosu na stanje prethodno evidentirano u Studiji zaštite za zaštićeno područje Park prirode Stari Ulcinj 2021.
- **AB.** Očuvano povoljno stanje obalnih/kopnenih staništa i vrsta u odnosu na stanje prethodno evidentirano u Studiji zaštite za zaštićeno područje Park prirode Stari Ulcinj 2021.

Park prirode Stari Ulcinj – Godišnji program upravljanja za 2024. godinu

U okviru druge tematske oblasti „**Edukacija i posjećivanje**”, dugoročni cilj je organizovano posjećivanje na području Parka prirode „Stari Ulcinj“ uz ponudu edukativnih sadržaja zainteresovanim posjetiocima. Specifični ciljevi su sljedeći:

- **BA.** Posjećivanje Parka prirode Stari Ulcinj zasniva se na saradnji upravljača i turističkog sektora i obogaćeno je novi posjetiteljskim sadržajem.
- **BB.** Povećana je informisanost i svijest posjetilaca o prirodnim, kulturnim i tradicionalnim vrijednostima Parka u odnosu na stanje prije proglašenja zaštićenog područja.
- **BC.** Posjetiteljska infrastruktura zadovoljava potrebe posjetilaca, a uvažava prirodne i kulturne vrijednosti zaštićenog područja.

Što se tiče treće tematske oblasti „**Kapaciteti upravljača i saradnja**”, dugoročni cilj su ojačani kadrovski i materijalni kapaciteti upravljača i unaprijeđene saradnje sa organizacijama i institucijama na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou za potrebe efikasnijeg upravljanja morskim zaštićenim područjem. Specifični ciljevi za ovu oblast su sljedeći:

- **CA.** Podignut nivo znanja i vještina zaposlenih u JPMDCG o upravljanju zaštićenim područjem u odnosu na stanje prije proglašenja Parka prirode.
- **CB.** Povećana opremljenost JPMDCG u cilju efikasnijeg upravljanja morskim zaštićenim područjem.
- **CC.** Unaprijeđene postojeće i ostvarene nove saradnje sa organizacijama i institucijama na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou.

U skladu sa vizijom razvoja zaštićenog područja Parka prirode Stari Ulcinj, kao i definisanim ciljevima, u ovom poglavlju je data specifikacija planiranih aktivnosti upravljanja ovim područjem po predloženim tematskim oblastima za drugu godinu (G2) realizacije Plana upravljanja, a koje prate navedene ciljeve u tom planu. U tabelama koje slijede prikazane su aktivnosti, indikatori, odgovorna lica za realizaciju aktivnosti, drugi saradnici i institucionalni partneri u realizaciji, indikativna procjena sredstava potrebnih za sprovođenje aktivnosti, kao i vrsta izvora finansijskih sredstava (VS-vlastita sredstva, DON - donacije, DI - drugi izvori). Redovan rad zaposlenih koji su raspoređeni na poslovima zaštite prirode nije uračunat posebno.

S obzirom na važnost tematskih oblasti u svrhu očuvanja i zaštite područja, te zbog ograničenih ljudskih i finansijskih kapaciteta Upravljača, definisani su različiti stepeni prioriteta planiranih aktivnosti.

- Prioritet 1 – aktivnosti koje se moraju sprovesti za vrijeme trajanja Godišnjeg programa upravljanja / Plana upravljanja. Ovo su ključne aktivnosti i njihovo ispunjavanje pokazuje uspješnost Plana.
- Prioritet 2 – aktivnosti koje bi trebalo sprovesti za vrijeme trajanja Godišnjeg programa upravljanja / Plana upravljanja. Postoji određena fleksibilnost u periodu sprovođenja.
- Prioritet 3 – aktivnosti koje se mogu sprovesti kada vrijeme i/ili sredstva postanu dostupni nakon izvršenja aktivnosti 1. i 2. stepena prioriteta.

Park prirode „Stari Ulcinj” – Godišnji program upravljanja za 2024.godinu

Tabela 2.1.: Prikaz aktivnosti za tematsku oblast „Prirodne vrijednosti“

Dugoročni cilj: Očuvano evidentirano stanje populacija vrsta i staništa značajnih za zaštitu, te predionih karakteristika Parka prirode								
KATEGORIJA AKTIVNOSTI	KOD	Aktivnosti	Indikator sprovođenja aktivnosti	PRIORITET	Odgovorna lica ili organizaciona jedinica Upravljača	Drugi saradnici u realizaciji	Indikativna procjena sredstava potrebnih za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansijskih sredstava (VS-vlastita sredstva, DON - donacije, DI - drugi izvori)
Specifični cilj AA: Očuvano povoljno stanje morskih staništa i vrsta u odnosu na stanje predstavljeno u Studiji zaštite za zaštićeno područje Park prirode Stari Ulcinj 2022.								
Monitoring	AA3	Sprovesti monitoring brojnosti sunđera <i>Axinella cannanina</i> i analiza koraligena na prostoru PP Stari Ulcinj.	Izveštaj o istraživanju <i>Axinella cannanina</i> , Nadopunjena baza podataka o zaštićenim područjima;	1	Saradnik za zaštitu prirode i životne sredine	AZZŽS, IBM	3.000,00	VS
Evidentiranje	AA4	Prikupljati dostupne podatke monitoringa stanja morske sredine od AZŽS.	Prikupljeni podaci za prethodne 3 godine, upućena inicijativa ka AZŽS;	3	Saradnik za zaštitu životne sredine, Saradnik za IT pitanja	AZZŽS, IBM	0.00	VS
Kontrola	AA5	Uspostaviti i sprovesti redovnu kontrolu sidrenja/aktivnosti iznad naselja morske trave (<i>Posidonia oceanica</i>) u II Zoni zaštite.	Minimum 40 izlazaka gedišne na teren; Službene zabilješke; Dnevnik o terenskom radu zaštitara;	1	Čuvari prirode - Zaštitari	UPSUL, UIP, ISP, UP, LK	0.00	VS, DI
Evidentiranje	AA6	Prikupljati dostupne podatke monitoringa invazivnih morskih vrsta.	Izveštaj o realizaciji Godišnjeg programa upravljanja; Baza podataka;	3	Saradnik zadužen za pitanja zaštite prirode	AZZŽS, IBM, NVO, RK, R	0.00	VS
Monitoring	AA7	Učestvovati u realizaciji Programa monitoringa otpada u moru, prema potrebama i mogućnostima.	Izveštaj o realizaciji Godišnjeg programa upravljanja;	3	Saradnik zadužen za pitanja zaštite prirode i životne sredine, Saradnik zadužen za pitanja prirode, Zaštitari	AZZŽS, IBM, JLS, NVO	0.00	VS
Aktivno upravljanje	AA8	Sprovesti akcije uklanjanja otpada iz mora u saradnji sa drugim institucijama i organizacijama.	Realizovana minimum 1 akcija uklanjanja otpada iz mora godišnje;	2	Saradnik zadužen za pitanja zaštite prirode i životne sredine, Saradnik zadužen za pitanja prirode, Zaštitari	MTEORRS, AZŽS, IBM, UPSUL, JLS, KPBR, KPUL, NVO i RK	2.000,00	VS
Saradnja	AA9	Podsticati sektor ribarstva u praćenju stanja ribljih populacija na području PP “Stari Ulcinj”.	Održana minimum 2 sastanka; Upućena minimum 2 dopisa;	1	Saradnik zadužen za pitanja zaštite prirode, Zaštitari	MPŠV/DZR, IBM, NVO, R	0.00	VS

Park prirode „Stari Ulcinj” – Godišnji program upravljanja za 2024.godinu

Evidentiranje	AA10	Voditi evidencije o ribarskim aktivnostima u području PP “Stari Ulcinj”.	Uspostavljena baza podataka i ažurirani podaci;	1	Saradnik zadužen za pitanja zaštite prirode, Zaštitari	MPŠV, JLS, RI	0.00	VS
Evidentiranje	AA11	Evidentirati pojavljivanje zaštićenih vrsta riba, morskih gmizavaca i sisara.	Nadopunjena baza podataka o zaštićenim područjima;	3	Saradnik zadužen za pitanja zaštite prirode, Zaštitari	IBM, R, RK, NVO	0.00	VS
Evidentiranje	AA12	Prikupljati dostupne podatke monitoringa morskih ptica.	Nadopunjena baza podataka o zaštićenim područjima;	3	Saradnik zadužen za pitanja zaštite prirode, Zaštitari	AZZŽS, NVO	0.00	VS, DI
Istraživanje	AA13	Sarađivati sa IBM u cilju evidentiranja nalaza jedinki <i>Pinna nobilis</i> i na osnovu rezultata inicirati reviziju statusa vrste.	Izveštaj o istraživanju <i>Pinna nobilis</i> , Nadopunjena baza podataka o zaštićenim područjima;	2	Saradnik zadužen za pitanja zaštite prirode, Zaštitari	IBM	500,00	VS, DI
Monitoring	AA14	Pratiti čovjekov uticaj na morski ekosistem PP “Stari Ulcinj” na osnovu sanitarnog kvaliteta morske vode.	Izveštaj o sanitarnom kvalitetu morske vode na lokacijama u okruženju Parka;	2	Saradnik zadužen za pitanja zaštite životne sredine	IBM	0.00	VS
Evidentiranje	AA15	Prikupljati dostupne podatke o speleološkim objektima na području PP “Stari Ulcinj”.	Nadopunjena baza podataka o zaštićenim područjima;	1	Saradnik zadužen za pitanja zaštite životne sredine	JLS, AZŽŽS, IBM, NVO, LS	0.00	VS
Evidentiranje	AA16	Unaprijediti postojeću bazu podataka podacima o morskim zaštićenim područjima.	Funkcionalna baza podataka;	1	Saradnik za zaštitu prirode, Saradnik za IT pitanja	NVO, IBM, AZŽŽS	1.500,00	DI
Specifični cilj AB: Očuvano povoljno stanje obalnih/kopnenih staništa i vrsta u odnosu na stanje predstavljeno u Studiji zaštite za zaštićeno područje Park prirode Stari Ulcinj 2021.								
Regulacija	AB3	Revidovati Atlas crnogorskih plaža i kupališta u cilju prepoznavanja kupališta koja se nalaze u zaštićenom području PP “Stari Ulcinj”.	Revidovani Atlas;	1	Saradnik u Službi za uređenje i izgradnju morskog dobra		0.00	VS
Regulacija	AB4	Inicirati i učestvovati u reviziji Programa privremenih objekata u zoni morskog dobra uvažavajući ograničenja aktivnosti shodno režimu zaštite III stepena.	Upućen minimum 1 dopis; Održan minimum 1 sastanak;	1	Saradnik u Službi za uređenje i izgradnju morskog dobra	MTEORRS	0.00	VS

Park prirode „Stari Ulcinj” – Godišnji program upravljanja za 2024.godinu

Regulacija	AB5	Revidovati Ugovore sa zakupcima kupališta u zaštićenom području PP “Stari Ulcinj” sa ciljem prepoznavanja mjera zaštite životne sredine ovog područja.	Broj revidovanih ugovora;	1	Saradnik u Službi za ustupanje morskog dobra na korišćenje i upravljanje lukama	AZZŽS, ZK	0.00	VS
Regulacija	AB6	Sarađivati sa UIP u cilju kontrole poštovanja predviđenih mjera zaštite životne sredine na kupalištima u prostoru PP “Stari Ulcinj”.	Upućen minimum 1 dopis; Sprovedne minimum 4 zajedničke kontrole; Sačinjene minimum 4 službene zabilješke;	3	Saradnik zadužen za pitanja zaštite prirode, Zaštitari	UIP, ZK, JLS	0.00	VS

Tabela 2.2.: Prikaz aktivnosti za tematsku oblast „Edukacija i promocija“

Dugoročni cilj: Posjećivanje na području Parka prirode Stari Ulcinj je organizovano, te se posjetiocima nude edukativni sadržaji.								
KATEGORIJA AKTIVNOSTI	KOD	Aktivnosti	Indikator sprovođenja aktivnosti	PRIORITET	Odgovorna lica ili organizaciona jedinica Upravljača	Drugi saradnici u realizaciji	Indikativna procjena sredstava	Izvori obezbjeđivanja sredstava
Specifični cilj BA: Posjećivanje na području parka prirode Stari Ulcinj se na saradnji upravljača i turističkog sektora i obogaćeno je novim osjetiteljskim sadržajem.								
Edukacija i interpretacija	BA1	Osmisliti i sprovesti edukativne programe i programe posjećivanja PP “Stari Ulcinj”	Osmišljen minimum 1 program;	2	Saradnici zaduženi za pitanja zaštite prirode i životne sredine, Zaštitari	TO, NVO, NTO, MTEORRS, K	3.000,00	VS, DI
Edukacija i interpretacija	BA3	Uspostaviti saradnju sa osnovnim i srednjim školama u cilju sprovođenja edukativnih aktivnosti za učenike.	Uspostavljena saradnja sa minimum 2 škole;	1	Saradnici zaduženi za pitanja zaštite prirode i životne sredine, Zaštitari	JUOŠ, JUSŠ	1.500,00	VS
Saradnja i edukacija	BA4	Inicirati uvrštavanje teme morskih zaštićenih područja u zvanične programe edukacije turističkih vodiča.	Upućen minimum 1 dopis; Održan minimum 1 sastanak;	1	Saradnici zaduženi za pitanja zaštite prirode i životne sredine	MPNI, UCG, VCG, NTO, TO	0.00	VS
Saradnja	BA5	Podsticati lokalnu turističku organizaciju na očuvanje tradicionalnog nasljeđa kroz razni kulturno – zabavni program.	Upućen minimum 1 dopis; Održana minimum 1 manifestacija;	3	Saradnici zaduženi za pitanja zaštite prirode i životne sredine	NTO, TO, JLS, NVO	0.00	VS
Specifični cilj BB: Povećana je informisanost i svijest posjetilaca o prirodnim, kulturnim i tradicionalnim vrijednostima Parka prirode Stari Ulcinj u odnosu na stanje prije proglašenja zaštićenog područja.								

Park prirode „Stari Ulcinj” – Godišnji program upravljanja za 2024.godinu

Evidentiranje	BB1	Izraditi foto i video materijal sa motivima područja PP Stari Ulcinj.	Baza foto i video dokumentacije; Obezbjedno minimum 50 fotografija i minimum 1 video;	1	Saradnik zadužen za pitanja zaštite prirode, Zaštitari	PF	2.500,00	VS
Održavanje	BB2	Izraditi i održavati posebnu web stranicu PP Stari Ulcinj u okviru postojeće web stranice JPMDCG.	Izrađena i funkcionalna stranica;	1	Saradnik za zaštitu prirode, Saradnik za IT pitanja	P, K	900,00	VS
Komunikacija	BB3	Otvoriti i održavati profile PP Stari Ulcinj na društvenim mrežama <i>Instagram</i> i <i>Facebook</i> .	Otvoren profil na društvenim mrežama; Profili u funkciji; Minimum 24 objave;	1	Saradnik za zaštitu prirode, Saradnik za IT pitanja		0.00	VS
Edukacija i interpretacija	BB4	Uspostaviti i obilježavati Dan PP Stari Ulcinj	Obilježen dan PP Stari Ulcinj;	2	Saradnik zadužen za pitanja zaštite prirode, Zaštitari		700,00	VS
Informisanje /Edukacija i interpretacija	BB5	Izraditi promotivno-edukativni materijal o vrijednostima PP Stari Ulcinj	Izrađene minimum 1 promotivno-edukativnih materijala;	2	Saradnici zaduženi za pitanja zaštite prirode i životne sredine, Zaštitari		1.500,00	VS
Informisanje	BB7	Inicirati učešće u TV i radio emisijama koje imaju za cilj informisanje javnosti o značaju i zaštiti PP Stari Ulcinj.	Učestvovanje u minimum 3 TV i radio gostovanja;	2	Saradnici zaduženi za pitanja zaštite prirode i životne sredine, Zaštitari		0.00	VS
Informisanje	BB8	Osmisliti i sprovesti ankete po pitanju stepena zadovoljstva posjetilaca prilikom boravka u Parku.	Anketirano minimum 50 posjetilaca; Baza podataka;	2	Saradnici zaduženi za pitanja zaštite prirode i životne sredine, Zaštitari	NVO	500,00	MF
Edukacija i informisanje	BB10	Izraditi i održavati mobilnu aplikaciju posvećenu morskim zaštićenim područjima.	Izrađena mobilna aplikacija;	2	Saradnik za zaštitu prirode i životne sredine, Saradnik za IT pitanja		7.500,00	MF
Specifični cilj BC: Posjetiteljska infrastruktura zadovoljava potrebe posjetilaca, a uvažava prirodne i kulturne vrijednosti zaštićenog područja.								
Aktivno upravljanje	BC1	Redovno održavati postojeće informativne table.	Ugovor o održavanju infrastrukture (4 info table); Izvještaj o realizaciji Godišnjeg programa upravljanja;	1	Saradnik zadužen za pitanja zaštite prirode, Zaštitari	P	1.000,00	VS, DI
Saradnja	BC2	Inicirati postavljanje putokaza za PP Stari Ulcinj na glavnim putevima.	Upućene minimum 1 dopis; Održan minimum 1 sastanak;	3	Saradnik zadužen za pitanja zaštite prirode, Zaštitari	MTEORRS, DZP	0.00	DP

Park prirode „Stari Ulcinj” – Godišnji program upravljanja za 2024.godinu

Aktivno upravljanje	BC3	Izraditi Analizu mogućnosti uspostavljanja zona ronjenja i definisati kriterijume za korisnike.	Izrađena Analiza Predlog zona ronjenja sa definisanim kriterijumima za korisnike;	2	Saradnik zadužen za pitanja zaštite prirode, Saradnik u Službi za ustupanje morskog dobra na korišćenje i upravljanje lukama Zaštitari	IMB, UZZKD, RK	8,000.00	VS
Aktivno upravljanje	BC4	Obnoviti staru i postaviti novu posjetiteljsku infrastrukturu duž šetališnih staza.	Ugovor o održavanju i postavljanju nove posjetiteljske infrastrukture; Izveštaj o realizaciji Ugovora; Izveštaj o realizaciji Godišnjeg programa upravljanja;	1	Saradnici zaduženi za pitanja zaštite prirode i životne sredine, Zaštitari	JLS, KP, NVO	1,400.00	VS
Aktivno upravljanje	BC5	Izraditi Studiju za definisanje lokacija sidrenja i postavljanje eko ova na području Parka prirode Stari Ulcinj.	Izrađena Studija;	1	Saradnici zaduženi za pitanja zaštite prirode i životne sredine, Zaštitari	UPSUL, ZHSCG, K	12,000.00	VS

Tabela 2.3.: Prikaz mjera i aktivnosti za tematsku oblast „Kapaciteti upravljača i saradnje“

Dugoročni cilj: Ojačani kadrovski i materijalni kapaciteti upravljača i unaprijeđene saradnje sa organizacijama i institucijama na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou za potrebe efikasnijeg upravljanja morskim zaštićenim područjem								
KATEGORIJA AKTIVNOSTI	KOD	Aktivnosti	Indikator sprovođenja aktivnosti	PRIORITET	Odgovorna lica ili organizaciona jedinica Upravljača	Drugi saradnici u realizaciji	Indikativna procjena sredstava potrebnih za sprovođenje mjera i aktivnosti	Izvori obezbjeđivanja sredstava
Specifični cilj CA: Podignuti nivo znanja i vještina zaposlenih u JPMDCG o upravljanju zaštićenim područjem u odnosu na stanje prije proglašenja Parka prirode								
Saradnja i edukacija	CA2	Inicirati i učestvovati na nacionalnim i međunarodnim radionicama, obukama i sastancima sa temom upravljanja morskim zaštićenim područjima.	Upućena minimum 1 inicijativa; Učestvovanje predstavnika JPMDCG na minimum 1 radionicu, obuku i sastanaka;	2	JPMDCG	UCG, NVO	3,000.00	VS, DI
Edukacija	CA4	Organizovati i učestvovati na obukama za korišćenje i rad u GIS bazama podataka.	Izveštaj sa održanih obuka;	2	JPMDCG	NMP	1,000.00	VS, DI

Park prirode „Stari Ulcinj” – Godišnji program upravljanja za 2024.godinu

			Obučeni minimum 1 predstavnik upravljača;					
Specifični cilj CB: Povećana opremljenost JPMDCG u cilju efikasnijeg upravljanja morskim zaštićenim područjem								
Jačanje kapaciteta	CB2	Obezbijediti uniformu za lice zaduženo za poslove čuvanja zaštićenog prirodnog dobra – zaštitara.	Popis uniforme; Obezbijedeno minimum 7 uniformi;	1	JPMDCG		5.000,00	VS, DI
Edukacija	CB5	Obezbijediti obuku zaposlenima JPMD za korištenje drona.	Licence za upravljanje dronom;	2	JPMDCG		200,00	VS, DI
Aktivno upravljanje	CB6	Obezbijediti eko bove za sidrenje plovila.	Obezbijedena minimum 1 bova;	2	JPMDCG		5.750,00	VS, DI
Specifični cilj CC: Unaprijeđene postojeće i ostvarene nove saradnje sa organizacijama i institucijama na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou								
Saradnja	CC1	Formirati savjetodavno tijelo PP Stari Ulcinj u saradnji sa organizacijama i institucijama na lokalnom i nacionalnom nivou, te održavati redovne sastanke istog.	Održan minimum 1 sastanak. Akt o imenovanju savjetodavnog tijela. Izvještaj o realizaciji Godišnjeg programa upravljanja;	2	Saradnici zaduženi za pitanja zaštite prirode i životne sredine	MTEORRS, IBM, AZZZS, NVO, JLS, LS, TO	500,00	VS
Saradnja	CC2	Inicirati i održavati učlanjenje JPMDCG u međunarodnim organizacijama.	Upućena minimum 1 inicijativa; Potvrda o učlanjenju;	2	JPMDCG		1000,00	VS
Saradnja	CC3	Inicirati saradnju s Opštinama Bar i Ulcinj u cilju izrade Plana zaštite od požara.	Upućen minimum 1 dopis i organiziran minimum 1 sastanak;	1	Saradnici zaduženi za pitanja zaštite prirode i životne sredine	JPMDCG, OPBR, OPUL	0,00	VS
Regulacija	CC4	Inicirati i učestvovati u postupcima izmjena i donošenja zakonskih i podzakonskih akata, te planskih dokumenata relevantnih za morska zaštićena područja.	Upućena minimum 2 dopisa; Održan minimum 1 sastanak;	1	Saradnici zaduženi za pitanja zaštite prirode i životne sredine	JPMDCG, JLS, MIN, NVO, UCG	0,00	VS
Saradnja	CC5	Inicirati uključivanje JPMDCG kao aktera u radu komisija i radnih tijela koja donose odluke u vezi zaštićenih područja.	Poslat minimum 1 dopis; Održan minimum 1 sastanak;	1	Saradnici zaduženi za pitanja zaštite prirode i životne sredine	JPMDCG, AZZZS, MTEORRS, OPBR, OPUL	0,00	VS

2.2. Prikaz aktivnosti istraživanja i monitoringa

U narednoj tabeli 2.4. posebno su prikazane planirane aktivnosti istraživanja i monitoringa vrsta u cilju efikasnijeg praćenja istih u predviđenoj godini realizacije.

Tabela 2.4. Prikaz aktivnosti istraživanja i monitoringa

Kod aktivnosti	Vrsta/stanište	Učestalost sprovođenja	Subjekti realizacije	Metode	Područje istraživanja /monitoringa
AA3	Vrsta <i>Axinella cannabina</i>	Svake dvije godine	Služba za zaštitu i održivi razvoj, Institut za biologiju mora	Monitoring	Na protezu od rta Rep do Vučije vale u uvali Valdanos
AA13	Vrsta <i>Pinna nobilis</i>	Godišnje	Služba za zaštitu i održivi razvoj, Institut za biologiju mora	Inventarizacija vrste	Cijelo područje PP Stari Ulcinj
AA14	Kvalitet morske vode	Godišnje	Služba za zaštitu i održivi razvoj, Institut za biologiju mora	Monitoring	Lokacije blizu granice zaštićenog područja – uvala Maslina i uvala Valdanos

2.3. Razvojni projekti

Tabela 2.5 Projekti koji se trenutno sprovode

Naziv projekta	Cilj projekta	Sažet opis projekta	Naziv nosioca i partnera u sprovođenju	Trajanje projekta	Finansijska vrijednost projekta	Status projekta
GEF projekat „Promovisanje upravljanja zaštićenim područjima kroz integrisanu zaštitu morskih i priobalnih ekosistema u obalnom području Crne Gore”	<p>Cilj je unapređenje očuvanja i održivog korišćenja priobalnog i morskog biodiverziteta kroz efikasno upravljanje podsystemom C/MPA putem rješavanja institucionalne i finansijske održivosti kroz sledeće dvije komponente:</p> <p>Komponenta 1: Zaštita vrijednog obalnog i morskog biodiverziteta kroz uspostavljanje podsystema integrisanih C/MPA</p> <p>Komponenta 2: Efikasnost upravljanja je osigurana za C/MPA Platamuni, Katič i Stari Ulcinj.</p>	<p>Projekat je podržao uspostavljanje morskih zaštićenih područja u Crnoj Gori kroz aktivnosti terenskih istraživanja na kopnu i moru, zatim kroz formiranje GIS baza podataka, izradu studija zaštite za 3 morska zaštićena područja, podršku proceduri javnih konsultacija i proglašenja. Takođe, obezbijedio je baze podataka na osnovu terenskih istraživanja i studije revizije za već zaštićena područja u obalnom regionu. Dodatno, podržao je izradu planske dokumentacije za upravljanje (planova upravljanja, finansijske strategije, jednogodišnjih programa upravljanja) kao i pružio podršku za početne obuke i opremanje upravljača morskih zaštićenih područja a sve u cilju da obezbedi efektivno upravljanje ekosistemima C/MPA.</p>	<p>UNEP i Ministarstvo turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera</p> <p>Partneri u projektu: Ministarstvo turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera , Institut za biologiju mora Kotor, Agencija za zaštitu životne sredine, Opština Kotor, Opština Bar, Opština Budva, Opština Ulcinj, Nvo organizacije, lokalna zajednica (ribari), Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.</p>	<p>Jul 2018- septembar 2023.</p>	<p>1.700.000 USD</p>	<p>Aktivan</p>

Park prirode „Stari Ulcinj” – Godišnji program upravljanja za 2024.godinu

<p>“BLUE4ALL” HORIZON Europe Ocean Mission (Blueprint demonstration for co-created effective, efficient and resilient networks of MPAs - Demonstracija plana za zajedničko kreiranje efektivne, efikasne i otporne mreže MZP-a)</p>	<p>Cilj projekta je rješavanje izazova očuvanja i obnove mora u Evropi kroz predlog novog pristupa morskim zaštićenim područjima, koji je u skladu sa Strategijom EU za biodiverzitet i nacionalnim inicijativama.</p>	<p>Projekat stavlja zainteresovane strane u centar procesa upravljanja morskim zaštićenim područjima, obezbjeđujući da se njihove potrebe i brige adresiraju od samog početka. “BLUE4ALL” projekat će raditi sa zainteresovanim stranama u 25 morskih zaštićenih područja/pilot područja, u regionima Sredozemnog mora, Baltičkog mora i severoistočnog Atlantika, na razvoju alata za očuvanje i obnavljanje morske sredine na društveno održiv i prihvatljiv način. Ovi alati će biti testirani u pilot područjima i na kraju će rezultirati platformom Blueprint, koja će biti prilagođena korisnicima za kreiranje efektivnih, efikasnih i otpornih morskih zaštićenih područja i mreža morskih zaštićenih područja. Morska zaštićena područja u Crnoj Gori – parkovi prirode „Platamuni”, „Katič” i „Stari Ulcinj” će biti pilot područja, u kojima će biti testirani alati koji će biti kreirani za očuvanje i obnavljanje morske sredine.</p>	<p>U projektu učestvuje 22 partnera iz različitih institucija iz cijele Evrope (Belgija, Francuska, Italija, Njemačka, Holandija, Danska, Švedska, Finska, Estonija, Crna Gora, Hrvatska, Irska i Švajcarska). The Royal Belgian Institute of Natural Sciences (RBINS) je vodeći partner.</p>	<p>januar 2023. - decembar 2026. godine</p>	<p>/</p>	<p>Aktivan</p>
<p>Projekat za Park prirode „Stari Ulcinj“ finansiran od strane MedFund-a, u okviru regionalnog projekta „Build back a blue and stronger</p>	<p>Projekat ima za cilj da obezbijedi efikasno upravljanje, promoviše lokalnu upravu, unaprijedi nadzor, podigne svijest o značaju očuvanja morskih zaštićenih područja, prati ekološke koristi i podrži održivo korišćenje ovih dragocijenih morskih ekosistema.</p>	<p>Javnom preduzeću za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je odobren projektni predlog i u narednom periodu bi trebalo da potpiše Ugovor o grantu za Park prirode „Stari Ulcinj” sa Udruženjem za održivo finansiranje Mediteranskih morskih zaštićenih područja - MedFund-om. U periodu od 5 godina, MedFund će obezbijediti finansijsku pomoć,</p>	<p>Udruženje za održivo finansiranje Mediteranskih morskih zaštićenih područja – MedFund i Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore su partneri u projektu. Ovo partnerstvo je dio regionalnog projekta pod nazivom „Build back a blue and stronger Mediterranean -</p>	<p>2024-2028. godine</p>	<p>cca 287 000,00 USD</p>	<p>Odobren. Usaglašavanje je u toku.</p>

Park prirode „Stari Ulcinj” – Godišnji program upravljanja za 2024.godinu

<p><i>Mediterranean - Izgraditi ponovo plavi i jači Mediteran“</i></p>		<p>tehničku ekspertizu i unapređenje kapaciteta, kako bi se omogućila implementacija planova upravljanja i poboljšala dugoročna održivost morskih zaštićenih područja.</p>	<p>Izgraditi ponovo plavi i jači Mediteran“, koji je financiran od strane Globalnog fonda za životnu sredinu (GEF) i podržan od Conservation International (CI), kako bi se poboljšala zaštita mora i obale u Mediteranu.</p>			
--	--	--	---	--	--	--

3. SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE GODIŠNJEG PROGRAMA UPRAVLJANJA

3.1. Finansiranje Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore osnovano je i posluje u javnom interesu, što znači da nema akumulaciju dobiti, već su ukupni prihodi jednaki rashodima.

Ciljevi koji treba da budu ispunjeni su:

- zakonitost korišćenja sredstava, korišćenje sredstava za namjene utvrđene Zakonom o morskom dobru;
- koordinacija sa primorskim opštinama u postupku definisanja prioriteta ulaganja, veći stepen komunalnog održavanja i uređenja zone morskog dobra u saradnji sa primorskim opštinama sa planiranjem više sredstava i iz više različitih izvora za ovu namjenu;
- zaštita, očuvanje i uređenje prirodnih plaža i izgradnja novih kupališta, održavanje i unapređenje stanja u zaštićenim prirodnim dobrima u zoni morskog dobra, unapređenje zone kroz integralno upravljanje obalom;
- realizacija važnih infrastrukturnih investicija, realizacija zakonskih obaveza Javnog preduzeća.

Na osnovu Zakona o morskom dobru i Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, donosi se Godišnji Plan korišćenja finansijskih sredstava Javnog preduzeća po sljedećem postupku:

- priprema nacрта Plana u okviru stručne službe Javnog preduzeća;
- usvajanje Plana od strane Upravnog odbora Javnog preduzeća;
- dobijanje saglasnosti od Ministarstva turizma, ekologije, održivog razvoja i državne imovine;
- dobijanje saglasnosti od Vlade Crne Gore;
- plan korišćenja finansijskih sredstava je osnov za izradu Plana javnih nabavki;
- postupanje i praćenje pozicija iz Plana korišćenja sredstava;
- na kraju kalendarske godine vrši se izrada Završnog računa (*bilans stanja, bilans uspjeha, statistički aneks, promjene na kapitalu, tok gotovine, napomene uz finansijske izvještaje i izvještaj menadžmenta*);
- završni račun usvaja Upravni odbor Javnog preduzeća;
- usvojeni Završni račun se predaje Upravi prihoda i carina (Ministarstvo finansija);
- sredstva za nerealizovane aktivnosti se prenose u sljedeću godinu i imaju posebnu poziciju u Planu korišćenja sredstava kao „prenesene aktivnosti“.

Finansijska sredstva Javnog preduzeća troše se u skladu sa zakonom i opštim aktima preduzeća, donijetim odlukama, planovima i programima rada, zaključenim ugovorima i drugim aktima, u cilju izvršavanja obaveza i zadataka iz nadležnosti Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore. Raspodjela prihoda i rashoda se vrši na osnovu godišnjeg Plana korišćenja finansijskih sredstava Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore (na osnovu Zakona o morskom dobru i Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata). Plan se sastoji od:

- investicionih ulaganja (izrada tehničke dokumentacije, elaborati, studije, geodetska snimanja, recenzije, izvođenje radova sa nadzorom);
- tekućeg održavanja zone morskog dobra (sanacije obale, uklanjanje objekata, ugovori sa lokalnim Komunalnim preduzećima, i dr);

Park prirode „Stari Ulcinj” – Godišnji program upravljanja za 2024. godinu

- monitoringa i praćenja stanja životne sredine (kvalitet vode za kupanje, praćenje stanja u parkovima prirode, istraživanje i mapiranje bioloških i ekoloških parametara obale i mora, i dr);
- ostalih poslovnih rashoda (troškovi struje, vode, telefon, internet, reklama, zakup prostorija, kancelarijski materijal, održavanje higijene i ostali režijski troškovi);
- učešća u međunarodnim projektima (kofinansiranje);
- nabavke osnovnih sredstava (nabavka opreme, vozila i dr);
- zarada i ostalih ličnih primanja zaposlenih;
- prenesenih aktivnosti.

Finansiranje preduzeća vrši se iz Budžeta Javnog preduzeća koji obuhvata sljedeće prihode i rashode.

- **Prihodi:**
 - naplata naknade za korištenje morskog dobra (*kupališta, privremeni objekti, terase, pristaništa, privezišta, sidrišta, objekti na rijeci Bojani, ustupanje luka od lokalnog značaja, usluge prevoza – trajekt, i sl*);
 - ostali poslovni prihodi (*naplata garancija, otkup tenderske dokumentacije, izdavanje UT uslova, prihodi od međunarodnih projekata refundacija, donacije i sl*).
- **Rashodi:**

Finansijska sredstva Javnog preduzeća troše se u skladu sa zakonom i opštim aktima preduzeća, donijetim odlukama, planovima i programima rada, zaključenim ugovorima i drugim aktima u cilju izvršavanja obaveza i zadataka iz nadležnosti Javnog preduzeća.

- investiciona ulaganja (*izrada tehničke dokumentacije, elaborati, studije, geodetska snimanja, recenzije, izvođenje radova sa nadzorom*);
- tekuća održavanja zone morskog dobra (*sanacije obale, uklanjanje objekata, ugovori sa lokalnim Komunalnim preduzećima i dr*);
- monitoring i praćenje stanja životne sredine (*kvalitet vode za kupanje, praćenje stanja u rezervatima/parkovima prirode u morskome području, istraživanje i mapiranje bioloških i ekoloških parametara obale i mora, i dr*);
- ostali poslovni rashodi (*troškovi struje, vode, telefon, internet, reklama, zakup prostorija, kancelarijski materijal, održavanje higijene i ostali režijski troškovi*);
- učešće u međunarodnim projektima (*kofinansiranje*);
- nabavka osnovnih sredstava (*nabavka opreme, vozila i dr*);
- zarade i ostala lična primanja zaposlenih;
- prenesene aktivnosti.

3.2. Procjena finansijskih sredstava za sprovođenje godišnjeg programa upravljanja

Planiranje godišnjeg fiskalnog okvira zasnovano je na ciljevima koji treba da se ostvare. Za procjenu neophodnih sredstava potrebno je napraviti specifikaciju opreme i podijelu radnih mjesta, što će zavisiti od aktivnosti koje će Upravljač obavljati. Vezano za planirani razvoj, urađene su indikativne projekcije finansijskih pokazatelja za period od jedne fiskalne godine (G2 koje se odnose na 2024. godinu). Uzeti su u obzir trendovi poslovanja u prethodnim godinama i poslovna politika menadžmenta, vezana za budući rast i razvoj preduzeća. Finansijska sredstva za rad JPMDCG osiguravaju se iz sopstvenih prihoda.

Park prirode Stari Ulcinj – Godišnji program upravljanja za 2024. godinu

Godišnji troškovi po tematskoj oblasti A „Prirodne vrijednosti“ za 2024. godinu (G2)

KOD	Aktivnosti	PRIORITET	Indikativna procjena sredstava potrebnih za sprovođenje aktivnosti
AA3	Sprovoditi monitoring brojnosti sunđera <i>Axinella cannanina</i> i analiza koraligena na prostoru PP Stari Ulcinj.	1	3.000,00
AA8	Uspostaviti i sprovesti redovnu kontrolu sidrenja/aktivnosti iznad naselja morske trave (<i>Posidonia oceanica</i>) u II Zoni zaštite.	2	2.000,00
AA13	Voditi evidencije o ribarskim aktivnostima u području PP “Stari Ulcinj”.	2	500,00
AA16	Sarađivati sa IBM u cilju evidentiranja nalaza jedinki <i>Pinna nobilis</i> i na osnovu rezultata inicirati reviziju statusa vrste	1	1.500,00
UKUPNO AA			7,000.00
UKUPNO Tematska oblast A			7,000.00

Godišnji troškovi po tematskoj oblasti B „Edukacija i promocija“ za 2024. godinu (G2)

KOD	Aktivnosti	PRIORITET	Indikativna procjena sredstava potrebnih za sprovođenje mjera i aktivnosti
BA1	Osmisliti i sprovesti edukativne programe i programe posjećivanja PP “Stari Ulcinj”	2	3.000,00
BA3	Uspostaviti saradnju sa osnovnim i srednjim školama u cilju sprovođenja edukativnih aktivnosti za učenike.	2	1.500,00
UKUPNO BA			4,500.00
BB1	Izraditi foto i video materijal sa motivima područja PP Stari Ulcinj.	1	2.500,00
BB2	Izraditi i održavati posebnu <i>web</i> stranicu PP Stari Ulcinj u okviru postojeće <i>web</i> stranice JPMDCG.	1	900,00
BB4	Uspostaviti i obilježavati Dan PP Stari Ulcinj	2	700,00
BB5	Izraditi promotivno-edukativni materijal o vrijednostima PP Stari Ulcinj	2	1.500,00
BB8	Osmisliti i sprovesti ankete po pitanju stepena zadovoljstva posjetilaca prilikom boravka u Parku.	2	500,00
BB10	Izraditi i održavati mobilnu aplikaciju posvećenu morskim zaštićenim područjima	2	7.500,00
UKUPNO BB			13,600.00
BC1	Redovno održavati postojeće informativne table.	1	1.000,00

Park prirode Stari Ulcinj – Godišnji program upravljanja za 2024. godinu

BC3	Izraditi Analizu mogućnosti uspostavljanja zona ronjenja i definisati kriterijume za korisnike	2	8,000.00
BC4	Obnoviti staru i postaviti novu posjetiteljsku infrastrukturu duž šetališnih staza	1	1,400.00
BC5	Izraditi Studiju za definisanje lokacija sidrenja i postavljanje eko ova na području Parka prirode Stari Ulcinj	1	12,000.00
UKUPNO BC			22,400.00
UKUPNO Tematska oblast B			40,500.00

Godišnji troškovi po tematskoj oblasti C „Kapaciteti upravljača i saradnje“ za 2024. godinu (G2)

KOD	Aktivnosti	PRIORITET	Indikativna procjena sredstava potrebnih za sprovođenje mjera i aktivnosti
CA2	Inicirati i učestvovati na nacionalnim i međunarodnim radionicama, obukama i sastancima sa temom upravljanja morskim zaštićenim područjima.	2	3,000.00
CA4	Organizovati i učestvovati na obukama za korišćenje i rad u GIS bazama podataka.	2	1,000.00
UKUPNO CA			4,000.00
CB2	Obezbijediti uniformu za lice zaduženo za poslove čuvanja zaštićenog prirodnog dobra – zaštitara.	1	5.000,00
CB5	Obezbijediti obuku zaposlenima JPMD za korišćenje drona.	2	200,00
CB6	Obezbijediti eko bove za sidrenje plovila.	2	5,750.00
UKUPNO CB			10,950.00
CC1	Formirati savjetodavno tijelo PP Stari Ulcinj u saradnji sa organizacijama i institucijama na lokalnom i nacionalnom nivou, te održavati redovne sastanke istog.	2	500,00
CC2	Inicirati i održavati učlanjenje JPMDCG u međunarodnim organizacijama.	2	1,000.00
UKUPNO CC			1,500.00
UKUPNO Tematska oblast C			16,450.00

Ukupna sredstva potrebna za sprovođenje Godišnjeg programa upravljanja za 2024. godinu iznose 63,950.00 EUR, što je i prikazano sumarnim pregledom u donjoj Tabeli 3.1.

Park prirode Stari Ulcinj – Godišnji program upravljanja za 2024. godinu

Tabela 3.1.: Raspodjela ukupnih troškova Godišnjeg programa upravljanja za period od 2024. godine

Tematske oblasti	G2	Postotak
Tematska oblast A	7,000.00	11%
Tematska oblast B	40,500.00	63%
Tematska oblast C	16,450.00	26%
UKUPNO	63,950.00	100,00%

U nastavku su date odnosne tabele sa proračunom sredstava po aktivnostima i temama, kao i procjena ukupnih troškova realizacije Plana upravljanja Parkom prirode „Stari Ulcinj”.

Tabela 3.2.: Pregled ukupnih troškova po upravljačkim prioritetima za tematsku oblast A za 2024. godinu

Prioritet	Tematska oblast A		Ukupno
	Podtema AA		
Prioritet 1	4,500.00		4,500.00
Prioritet 2	2,500.00		2,500.00
Prioritet 3	0		0
UKUPNO	7,000.00		7,000.00

Tabela 3.3.: Pregled ukupnih troškova po upravljačkim prioritetima za tematsku oblast B za 2024. godinu

Prioritet	Tematska oblast B			Ukupno
	Podtema BA	Podtema BB		
Prioritet 1	0	3,400.00	14,400.00	17,800.00
Prioritet 2	4,500.00	10,200.00	8,000.00	22,700.00
Prioritet 3	0	0	0	0
UKUPNO	4,500.00	13,600.00	22,400.00	40,500.00

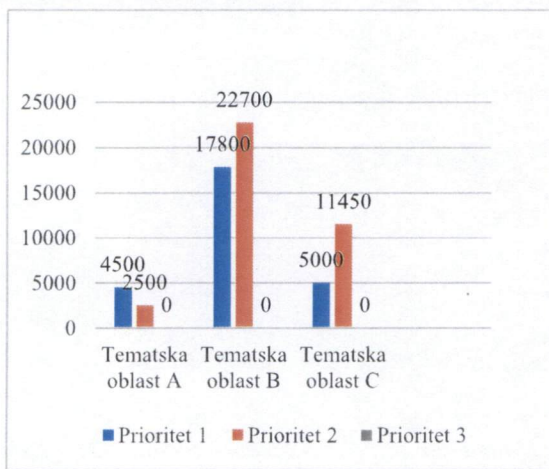
Tabela 3.4.: Pregled ukupnih troškova po upravljačkim prioritetima za tematsku oblast C za 2024. godinu

Prioritet	Tematska oblast C			Ukupno
	Podtema CA	Podtema CB	Podtema CC	
Prioritet 1	0	5,000.00	0	5,000.00
Prioritet 2	4,000.00	5,950.00	1,500.00	11,450.00
Prioritet 3	0	0	0	0
UKUPNO	4,000.00	10,950.00	1,500.00	16,450.00

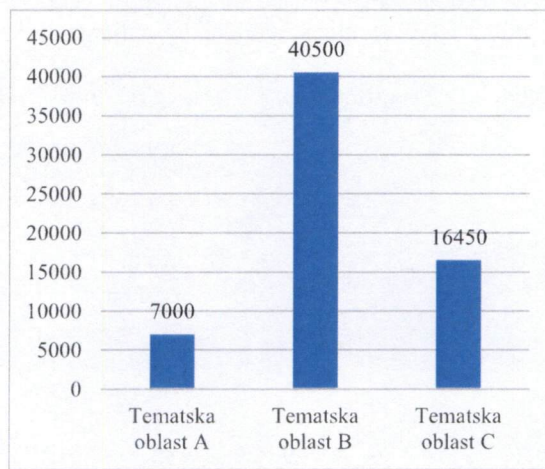
Konačno, u nastavku se daje ukupan pregled svih troškova po prioritetima i tematskim oblastima za jednogodišnji period (G2), kao i procentualni iznos pojedinačnih troškova u ukupnom budžetu za 2024.godinu. Slijedeći tabelu 3.5, dati su i grafički prikazi po prioritetima i ukupni finansijski iznosi po tematskim oblastima.

Tabela 3.5: Pregled ukupnih troškova prema upravljačkim prioritetima i temama Godišnjeg programa upravljanja za 2024.godinu

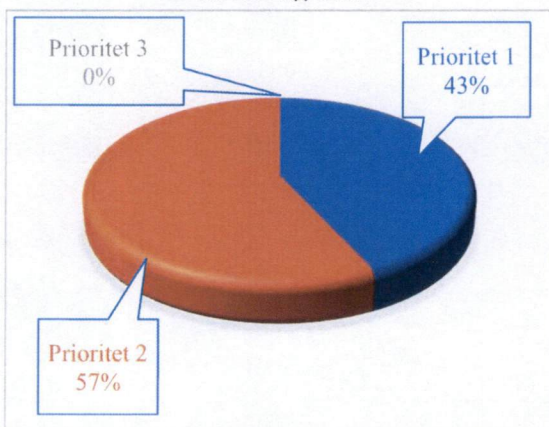
Prioritet/tematska oblast	Prioritet 1	Prioritet 2	Prioritet 3	Ukupno	Udio
Tematska oblast A	4 500	2 500	0	7 000	11%
Tematska oblast B	17 800	22 700	0	40 500	63%
Tematska oblast C	5 000	11 450	0	16 450	26%
UKUPNO	27 300	36 650	0	63 950	100%
Udio	43%	57%	0%	100%	Postotak

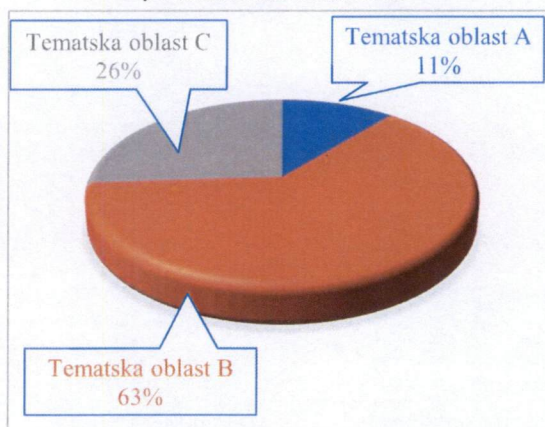
Grafikon 3.1 Prioriteti po tematskim oblastima za 2024.godinu

Grafikon 3.2 Finansijski iznosi za 2024.godinu po tematskim oblastima

Grafikon 3.3 Prikaz udjela troškova po prioritetima za 2024.godinu (finansijska procjena)

Grafikon 3.4 Prikaz udjela troškova po tematskim oblastima za 2024.godinu

Pored navedenih aktivnosti napravljen je i proračun troškova u tabeli 3.6. za troškove redovnog poslovanja na godišnjem nivou (služba zaštite, zimovnik, registracija, servis i amortizacija) za Park prirode „Stari Ulcinj”.

Tabela 3.6.: Godišnji režijski troškovi (u EUR)

Trošak	Jedinica mjere	Jedinična cijena (u EUR)	Ukupno
Služba zaštite			
Upravljač – rukovodilac (12 mjeseci) (1/3)	1	1.800,00	7.200,00
Izvršioi na poslovima zaštite (12 mjeseci)	3	870,00	31.320,00
Troškovi prevoza	3	60,00	2.160,00
Zimovnik (1/3)	godišnje	2.500,00	835,00
Registracija (1/3)	godišnje	2.000,00	667,00
Servis (1/3)	godišnje	4.000,00	1.334,00
Amortizacija plovila (1/3)	godišnje	21.150,00	7.050,00
Troškovi goriva (1/3)	godišnje	30.000,00	10.000,00
		UKUPNO	60.566,00

*vrijednosti su u bruto iznosu

Planiran je jedan rukovodilac i po tri zaštitara za svako zaštićeno područje. Zajednički troškovi za sva tri zaštićena morska područja (zarada rukovodioca, zimovnik za plovilo, registracija plovila, servis, amortizacija plovila i troškovi goriva) su podijeljeni srazmjerno broju morskih zaštićenih područja, pa se prema tome u planiranim rashodima svakog područja prikazuje 1/3 navedenih troškova.

Shodno navedenom, ukupna sredstva potrebna za sprovođenje Plana upravljanja u periodu od 2023-2027. godine iznose 628.496,00 EUR. Od navedenog iznosa, rashodi za sprovođenje akcijskog plana iznose 325.666,00 EUR, a rashodi poslovanja – režijski troškovi iznose 302.830 EUR (5x60.566 EUR – godišnji režijski troškovi).

Postoji mogućnost da se dio Planom predviđenih aktivnosti finansira iz raznih fondova Evropske unije, projekata, nacionalnih fondova, donacija i sponzorstva.

4. SMJERNICE ZA SPROVOĐENJE PLANIRANIH AKTIVNOSTI

4.1. Način sprovođenja planiranih aktivnosti, mjera zaštite, očuvanja, upravljanja, unapređivanja i korišćenja zaštićenog područja.

Shodno tematskim oblastima definisanim u Planu aktivnosti upravljanja, daju se sljedeće smjernice za sprovođenje navedenih aktivnosti u 2024. godini (G2).

1. Prirodne vrijednosti

- Upravljač će prikupljati relevantne podatke o monitoringu stanja morske sredine, zaštićenih vrsta riba, morskih gmizavaca i sisara, kao i morskih vrsta ptica koji će obaviti AZZZS, a pored toga posebna akcenat će biti na prikupljanj podataka o invazivnim vrstama. Zavisno od prikupljenih podataka, biće napravljena analiza čiji će rezultati ukazati na trenutno stanje zaštićenog područja Park prirode „Stari Ulcinj”. Pored navedenog, prikupljaće i podatke o speleološkim objektima koji se nalaze u zaštićenom području.
- Kontrola sidrenja i nedozvoljenih aktivnosti u zaštićenom području, konkretno u Zoni II, će se sprovođiti preko nadzornih kamera, kao i alarmima dobijenim od strane partnerskih institucija čija

je nadležnost kontrola na moru, a čija je svrha da se obezbijedi očuvanje naselja morske trave lat. *Posidonia oceanica*.

- Upravljač će zajedno sa ostalim nadležnim opštinskim službama učestvovati u realizaciji Programa monitoringa otpada u okviru kojih će te podržati i sprovesti akcije uklanjanja otpada iz zaštićenog područja, uključujući morski i kopneni dio parka, a sve prema svojim potrebama i mogućnostima.
- Upravljač će podsticati sektor ribarstva vezano za sprovođenje monitoringa ribljih zajednica na području Parka prirode „Stari Ulcinj”. Takođe, pratiće se stanje ribljeg fonda, te napraviti evidencije o ribarskim aktivnostima. Isto tako, Upravljač će evidentirati pojavljivanje zaštićenih vrsta sa evidencijom relevantnih podataka, što će biti urađeno kroz saradnju sa svim korisnicima prostora područja parka prirode.
- Od posebne važnosti u ovom periodu jeste sprovođenje aktivnosti vezane za inventarizaciju Palasture (*Pinna nobilis*), na osnovu čijih rezultata će se inicirati revizija statusa ove vrste.
- Posebno će biti praćen čovjekov uticaj na morski ekosistem Parka prirode „Stari Ulcinj” na osnovu sanitarnog kvaliteta morske vode. Takođe, unaprijediće se baza podataka o morskim zaštićenim područjima.
- Od strane upravljača izvršiće se revizija nekoliko važnih dokumenata, kao što je Atlas crnogorskih plaža i kupališta u cilju prepoznavanja kupališta koja se nalaze u zaštićenom području Park prirode „Stari Ulcinj”.
- Kroz saradnju sa nadležnim organima revidovaće se Program privremenih objekata u zoni morskog dobra, uvažavajući ograničenja aktivnosti za zonu zaštite III stepena, a samim tim i ugovori sa zakupcima kupališta kako bi se adekvatno sprovele sve mjere zaštite.

2. Edukacija i posjećivanje

- U cilju dalje promocije, biće izrađen foto i video materijal sa motivima područja Park prirode „Stari Ulcinj” kao i promotivno-edukativni materijal o vrijednostima ovog područja. Audio-video snimanja u komercijalnu svrhu obavljaju se samo uz prethodno odobrenje i ugovor sa Upravljačem, koji prati snimanje i može tražiti i naknadu zbog nadzora. Izvođač snimanja ne smije snimanja izvoditi na način koji je štetan za prirodu.
- Sadržaj promocije i interaktivni komunikacijski alati na posebnoj *web* stranici za Park prirode „Stari Ulcinj” i posebni profili na društvenim mrežama, biće prilagođeni različitim interesnim skupovima. Ove stranice će biti razvijene u okviru postojećih društvenih mreža i zvanične *web* stranice JPMDCG. Pored toga, biće izrađena i mobilna aplikacija posvećena morskim zaštićenim područjima koja će sadržati sve informacije o vrijednostima Parka prirode „Stari Ulcinj” na jednom mjestu.
- Za ovu godinu se očekuje uspostavljanje i održavanje Dana Parka prirode „Stari Ulcinj”, čija je svrha unapređenje promocije ovog područja kroz socijalne interakcije i informisanje javnosti o značaju očuvanja ovog ekološkog diverziteta.
- Upravljač će inicirati učešće u TV i radio emisijama koje imaju za cilj informisanje javnosti o značaju i zaštiti Parka prirode „Stari Ulcinj”, a isto tako i uspostaviti saradnju sa osnovnim i srednjim školama u cilju sprovođenja edukativnih aktivnosti za učenike, kreiranja programa posjećivanja i ostalih edukativnih programa. U tom smislu, upravljač će kontinuirano saradivati sa nacionalnom i lokalnim turističkim organizacijama na aktivnostima promocije prirodne i kulturne baštine parka prirode na lokalnom, nacionalnom, regionalnom i međunarodnom nivou.
- U cilju smanjenja pritiska sidrenja u zaštićenom području, upravljač će pokrenuti izradu Studije za definisanje lokacija sidrenja i postavljanje eko bova na području Parka prirode „Stari Ulcinj”. Pored toga, upravljač će izraditi Analizu mogućnosti uspostavljanja zona ronjenja u parku, te definisati kriterijume za korisnike istih, a sve sa cilje promocije morskih vrijednosti zaštićenog područja.
- U toku ove godine realizacije Programa upravljanja, upravljač će inicirati i održavati učlanjenje JPMDCG u međunarodnim organizacijama.

- Za potrebe postavljanja i mogućnosti redovnog održavanja informativnih tabli, mapiraće se lokacije od strane upravljača, a za izradu istih koristiti materijale otporne na meteorološke uslove, te obnoviti stara i postaviti nova posjetiteljska infrastruktura duž šetališnih staza. Pored toga, Upravljač će kod nadležnih organa inicirati se postavljanje putokaza na glavnim putevima za Park prirode „Stari Ulcinj”.
- U cilju praćenja zadovoljstva posjetilaca, upravljač će osmisliti i sprovođiće anketiranje koje ima za cilj unapređenje zaposlenih u dijelu sprovođenja edukativnih obilazaka.

3. Kapaciteti upravljača i saradnja

- Upravljač će inicirati i učestvovati na nacionalnim i međunarodnim radionicama, obukama i sastancima koji će se odnositi na upravljanje morskim zaštićenim područjima, a sve sa ciljem unaprijeđenje znanja u upravljanju ovim područjem.
- Upravljač je dužan da organizuje i učestvuje na obukama za korišćenje i rad u GIS bazama podataka, kako bi zaposleni imali adekvatan nivo znanja upravljanja ovim podacima i koristili ih u svrhu eksploatacije radi saradnje sa naučno-istraživačkim institucijama. Pored navedenog, upravljač će organizovati obuku zaposlenima za dorišćenje drona, kako bi se buduća kontrola stanja na terenu sprovodila i uz pomoć drona, a sve u cilju brže indentifikacije i kontrole zaštićenog područja. Pored toga, obezbjediće i uniforme za lica zadužena za poslove čuvanja zaštićenog prirodnog dobra – zaštitara.
- U cilju smanjenja pritiska sidrenja u II zoni zaštite, upravljač će obezbjediti eko bove za sidrenje plovila.
- Kao primjer dobre prakse uključivanja zainteresovanih strana u upravljanje morskim zaštićenim područjima, Upravljač će formirati savjetodavno tijelo za Park prirode „Stari Ulcinj” i sprovesti redovne sastanke u cilju boljeg upravljanja parkom.
- Upravljač će pokazati interes za učestvovanje u postupcima donošenja zakonskih i podzakonskih akata, te planskih dokumenata relevantnih za morska zaštićena područja.
- Od posebne važnosti za cjelokupno uže i šire područje Stari Ulcinj, biće iniciranje saradnje sa Opštinom Bar i Ulcinj u cilju izrade Plana zaštite od požara.
- Od strane Upravljača izvršiće se iniciranje uključivanja Upravljača kao aktera u radu komisija i radnih tijela koja donose odluke u vezi sa zaštićenim područjima. Pored toga, kroz saradnju sa nadležnim organima, upravljač će učestvovati u postupcima izmjene i donošenja zakonskih i podzakonskih akata, te planskih dokumenata relevantnih za morska zaštićena područja.
- Upravljač će kontinuirano sprovesti praćenje i redovan obilazak zaštićenog područja sopstvenim plovilima i drugom odgovarajućom opremom koja će ujedno biti na raspolaganju i kao podrška izvođenju aktivnosti istraživanja i monitoringa prisutnih vrsta.

Kao što je poznato, glavni nosilac i inicijator navedenih aktivnosti u Parku prirode „Stari Ulcinj” je Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore (JPMDCG), koji će određen dio aktivnosti sprovesti uz pomoć sopstvenog kadra, dok će aktivnosti koje zahtijevaju stručnu i operativnu saradnju biti izvršene u skladu sa sporazumima sa relevantnim naučnim i stručnim institucijama i organizacijama. Ove organizacije su: Institut za biologiju mora, Agencija za zaštitu životne sredine, Uprava pomorske sigurnosti i upravljanja lukama, Uprava za inspeksijske poslove, Uprava policije, resorna ministarstva, lokalne samouprave na čijoj se teritoriji nalazi zaštićeno područje, obrazovne institucije, kao i ostali partneri.

Za potrebe redovne kontrole, Upravljač će obezbijediti i održavati dodatno plovilo za vršenje praćenja i kontrole zaštićenog područja sa morske strane, a isto tako i dron sa kamerom za područje Parka, za čije korišćenje će obezbijediti i obuku zaposlenima.

Upravljač će podsticati sprovođenje istraživanja u naučne svrhe i edukativne svrhe te razvijati saradnju sa stručnim i akademskim institucijama koje vrše naučna istraživanja i monitoring u oblasti biologije, ekologije, životne sredine, geologije i ostalih prirodnih nauka relevantnih za ovu tematiku. Takođe će učestvovati na nacionalnim i međunarodnim radionicama, te organizovati posjete drugim zaštićenim područjima u moru sa ciljem razmjene iskustva.

Upravljač će sprovesti i posebne obuke za zaposlene u čijoj je nadležnosti upravljanje i praćenje zaštićenog područja Parka prirode „Stari Ulcinj”, s tim da će u adekvatno vrijeme organizovati interno obučavanje na određene teme od značaja za integritet ovog područja.

U cilju postizanja veće efikasnosti, Upravljač će inicirati formiranje savjetodavnog tijela koji će obuhvatiti sve zainteresovane strane i ključne korisnike područja Starog Ulcinja, a čiji će zadatak biti usklađivanje zajedničkih aktivnosti i procesa donošenja odluka od značaja za zaštićeno područje, diskusija o novim inicijativama i prijedlozima za unapređenje područja, o pozitivnim i negativnim efektima sprovedenih aktivnosti i ostalo. Ovim savjetodavnim tijelima će predsjedavati Upravljač, a sastajće se povodom zajedničkih aktivnosti i dešavanja na Parku prirode onako kako je predviđeno ovim Programom upravljanja. Pored relevantnih institucionalnih partnera iz javnog sektora, u savjetodavno tijelo biće uključeno lokalno stanovništvo, mjesne zajednice, škole i obrazovne institucije, razna udruženja npr. ribara, sportskih ribolovaca, ronilaca, turističkih agencija, itd.

U validaciji popisanih aktivnosti koristiće se indikatori praćenja realizacije ciljeva koji uglavnom obuhvataju numeričke kriterijume, a verifikovani su sljedećim izvještajima i dokumentacijom: Izvještajem o stanju, Planom kontrole, službenim zabilješkama, dnevnikom o terenskom radu Službe za kontrolu, Izvještajem o realizaciji Godišnjeg programa upravljanja, brojem sastanaka i dopisa, brojem zajedničkih kontrola, efikasnom i multimedijalnom bazom podataka, brojem učešća na TV i radioemisijama, brojem anketa, brojem edukativnih aktivnosti i radionica, brojem publikacija, brojem realizovanih akcija obilježavanja, profilima na društvenim mrežama itd. Kompletan pregled planiranih aktivnosti po tematskim jedinicama, ciljevima, indikatorima i perioda realizacije dat je u tabelama u prethodnoj sekciji.

5. LITERATURA

1. Agencija za zaštitu prirode i životne sredine, *Studija zaštite za zaštićeno područje „Stari Ulcinj” – predlog*, Podgorica 2021.
2. Druga nacionalna strategija biodiverziteta sa akcionim planom (2016-2020)
3. Javna ustanova Park prirode Telašćica, *Park prirode Telašćica PLAN UPRAVLJANJA 2012-2022*, oktobar 2012.
4. Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, *Posebni rezervat prirode „Tivatska solila” – Plan upravljanja 2018-2023. godine*, 2018. godine
5. Nacionalna Strategija biodiverziteta sa Akcionim planom za period 2010-2015. godine.
6. Nacionalna strategija integralnog upravljanja obalnim područjem Crne Gore, 2014.
7. Nacionalna strategija održivog razvoja do 2030. godine.
8. Odluka o proglašavanju zaštićenog područja Parka prirode Stari Ulcinj (*Službeni list Crne Gore*, br. 015/22 od 11.02.2022)
9. Pravilnik o bližim uslovima koje mora da ispunjava upravljač zaštićenog prirodnog dobra mne179336.pdf (fao.org)
10. Statut Javnog preduzeca za upravljanje morskim dobrom Crne Gore.pdf (morskodobro.me)
11. UNEP/MAP, RAC/SPA, IUCN, (2014), Crna Gora i zaštićena morska područja – procjena pravnog i institucionalnog okvira za očuvanje obalne i morske biološke raznovrsnosti i uspostavljanje zaštićenih područja u moru
12. Zakon o zaštiti prirode (*Službeni list Crne Gore*, br. 054/16 od 15. 08. 2016, 018/19 od 22. 03. 2019. godine)